

Reforma zdravotníctva na Slovensku

Peter Pažitný

Health Policy Institute

Obsah

- ☪ Prečo Kolumbus objavil Ameriku?
- ☪ Poplatky a vzácnosť
- ☪ Inštitucionálne zmeny
- ☪ Porovnanie zdravotných poisťovní
- ☪ Ako môžu rásť mzdy v slovenskom zdravotníctve
- ☪ 7 vecí na doladenie
- ☪ Faktory úspechu

Prečo Kolumbus objavil Ameriku?

Európa:
decentralizovaná

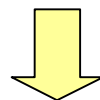

Čína:
centralizovaná

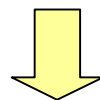
Prečo Kolumbus objavil Ameriku?

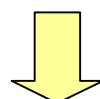
Vojvoda z Anjou

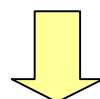
Kráľ Portugalska

Vojvoda Medina-Sidonia

Vojvoda Medina-Celi

Kráľ a Kráľovná Španielska

Vzácnosť zdrojov

- ⌘ Žiadna politická strana nevyrieši zákon vzácnosti zdrojov
- ⌘ Niečo také, ako obed zadarmo neexistuje!

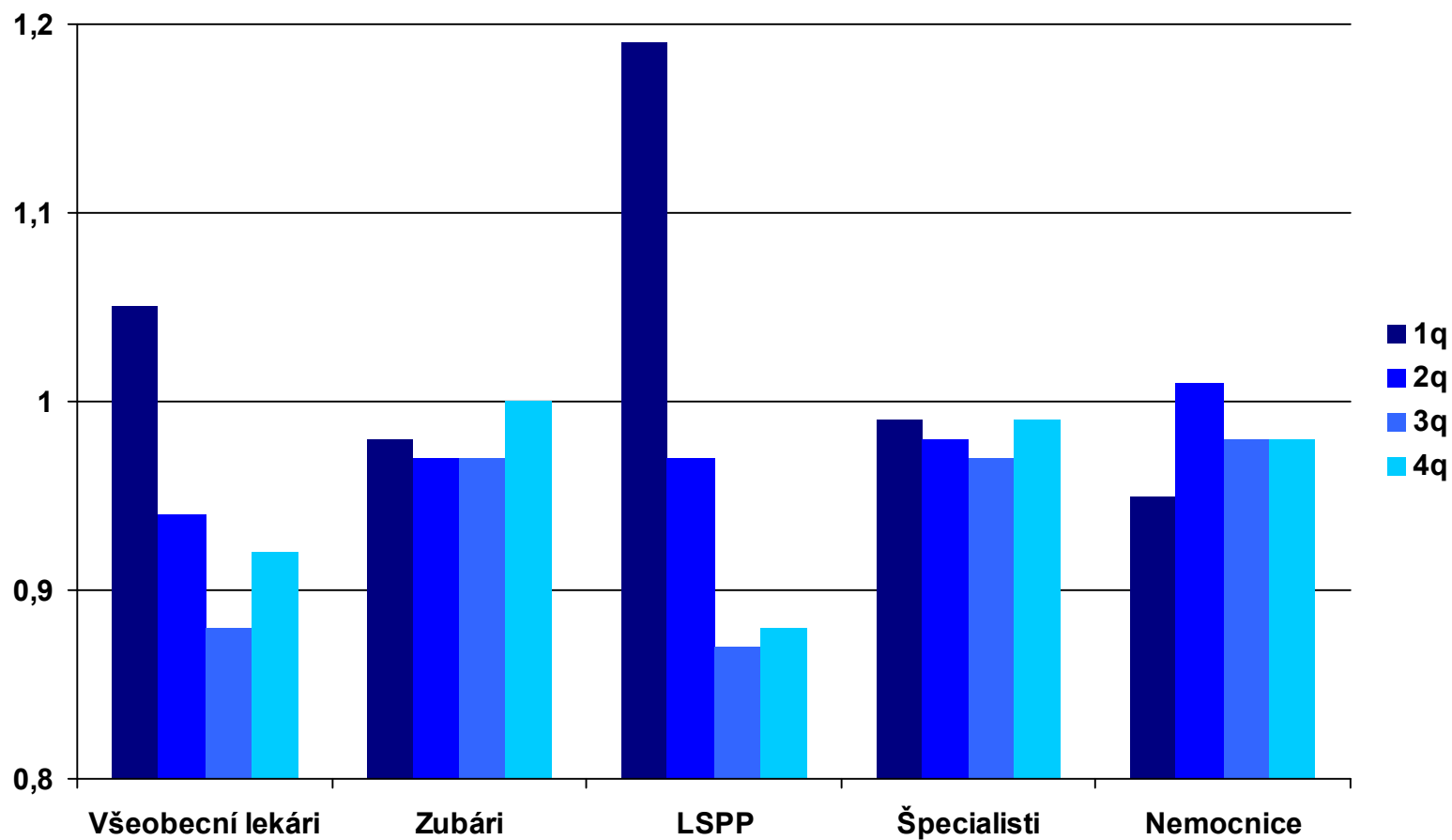

Poplatky v zdravotníctve (2003 až 2006)

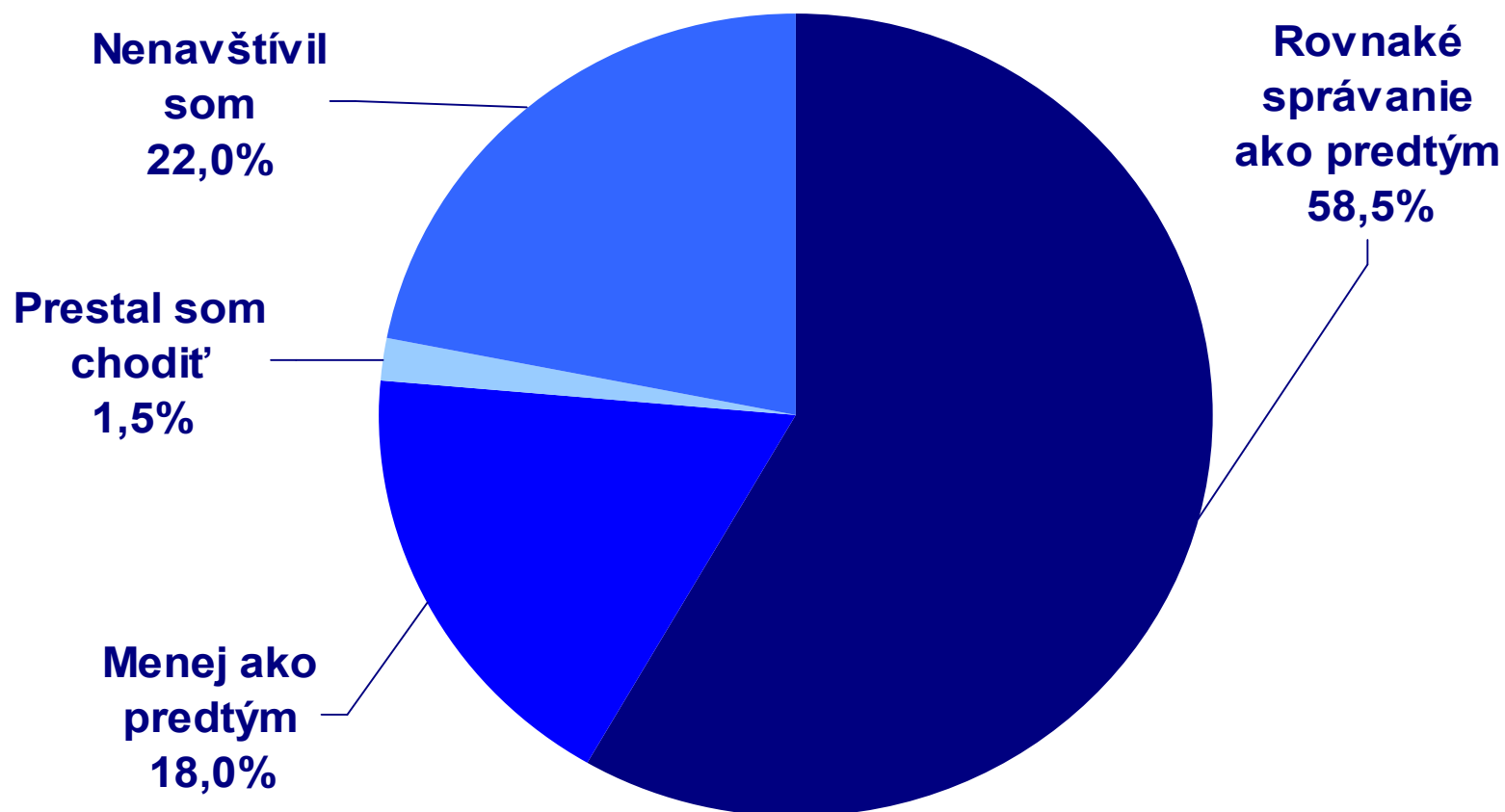
	Pacient	Zdravotná poisťovňa	Poskytovateľ (Lekárneň)
Všeobecní lekári	20 Sk	0 Sk	20 Sk
Špecialisti	20 Sk	0 Sk	20 Sk
Ubytovanie a strava v nemocnici	50 Sk	0 Sk	50 Sk
Transport	2 Sk/km		
Poplatok za lekárske predpis	20 Sk	15 Sk	5 Sk

Dopad poplatkov (Index 2003/2002)

Dostupnosť zdravotnej starostlivosti sa neznížila

A decorative graphic consisting of three circles: a black one on the left, a yellow one in the middle, and a white one on the right, all set against a red background.

Zvedenie poplatkov neohrozilo dostupnosť

Naplnila sa pôvodná hypotéza:

1. Znížil sa nadbytočný dopyt
2. Dostupnosť nebola ohrozená
3. Znížila sa percepčia korupcie (z 32% na 10%)

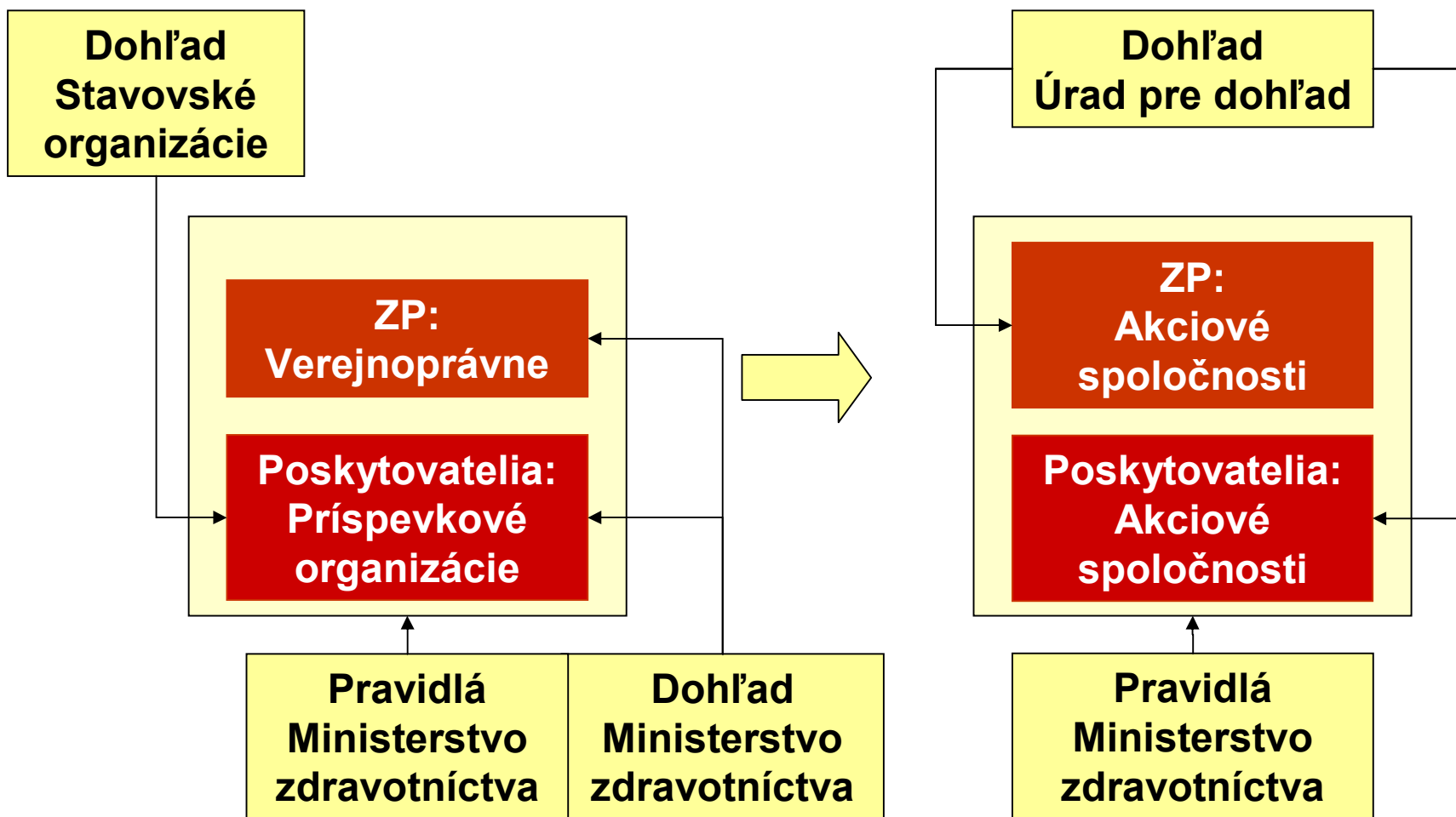

Zrušenie poplatkov 1.9.2006

- ☉ Podľa údajov ZP Dôvera vzrástol počet vyšetrení v poslednom kvartáli 2006 oproti rovnakému obdobiu roka 2005 o 7,8%
- ☉ Podľa VŠZP (4q06/4q05)
 - | Všeobecní – nárast o 2,8%
 - | Špecialisti – nárast o 846 000 vyšetrení
- ☉ Zrušenie poplatkov neovplyvnilo počet ani dĺžku hospitalizácií
- ☉ Výrazne horšie je to s kompenzáciou výpadku zdrojov pre poskytovateľov (- 2,5 mld. Sk)

Zdroj: ZP Dôvera, ZP Apollo, VŠZP a vybrané nemocnice podľa denníka Pravda)

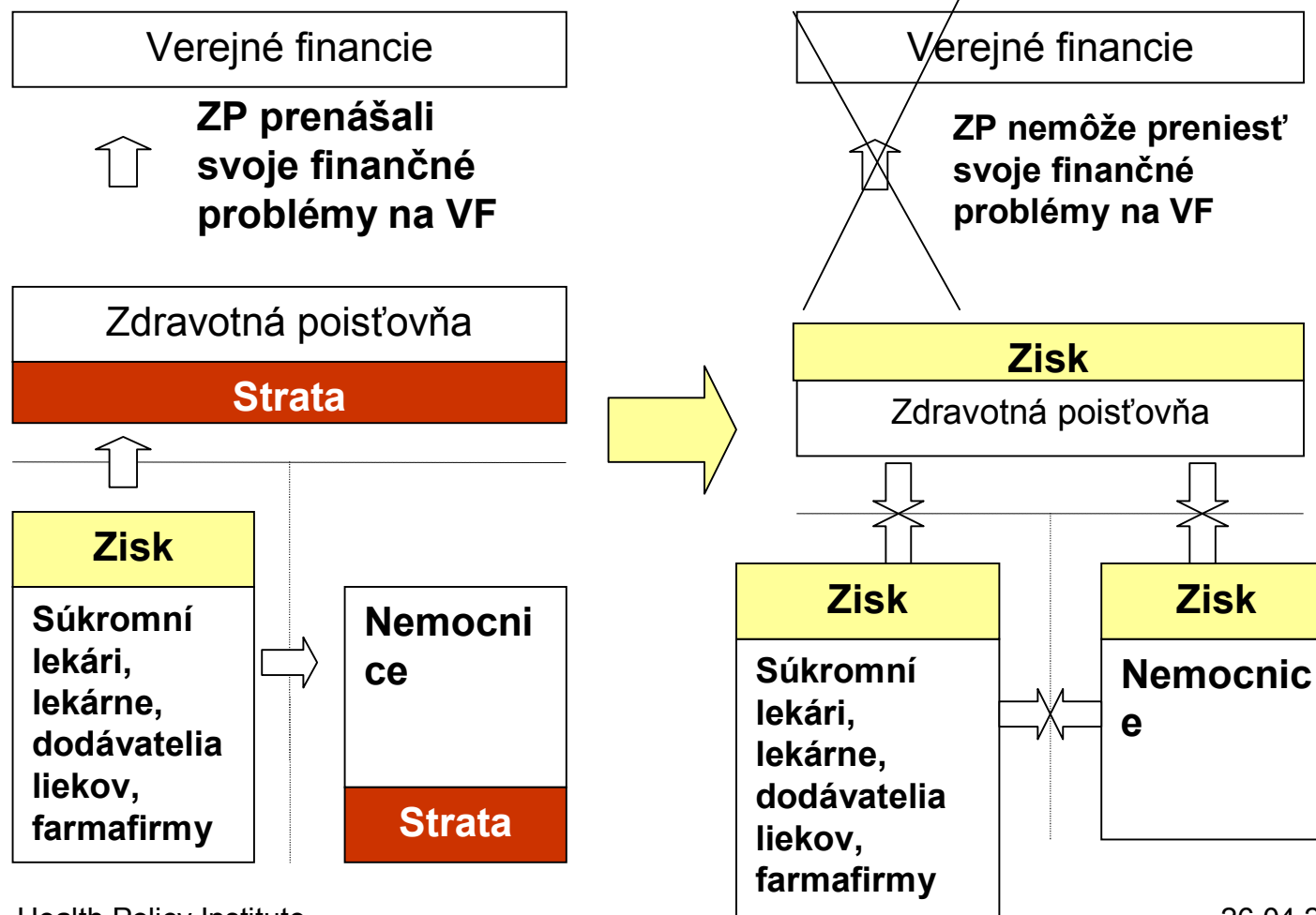
Rozdelenie tvorby pravidiel hry a dohľadu

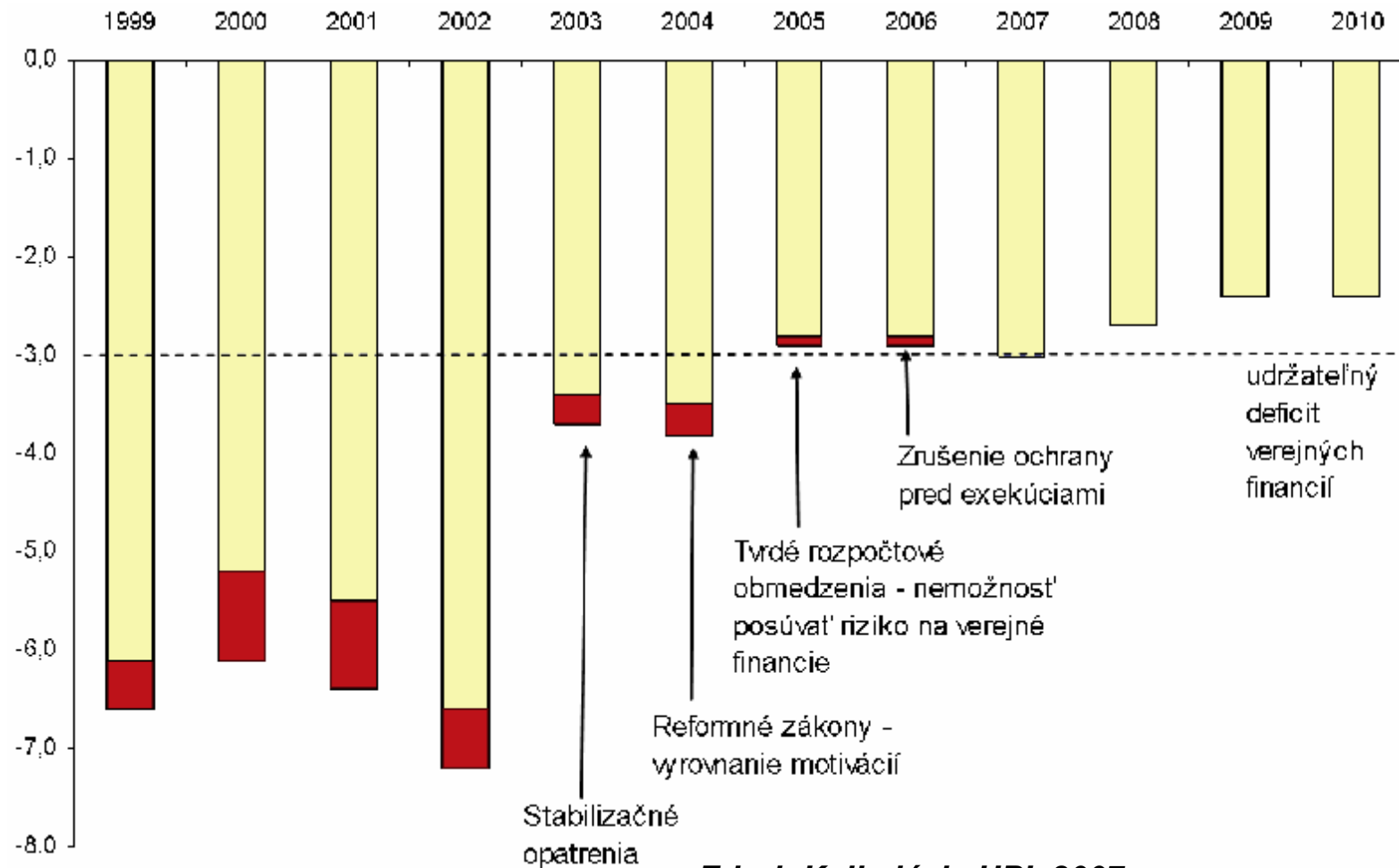
Vyrovnanie motivácie subjektov

1994 - 2004

2005 -

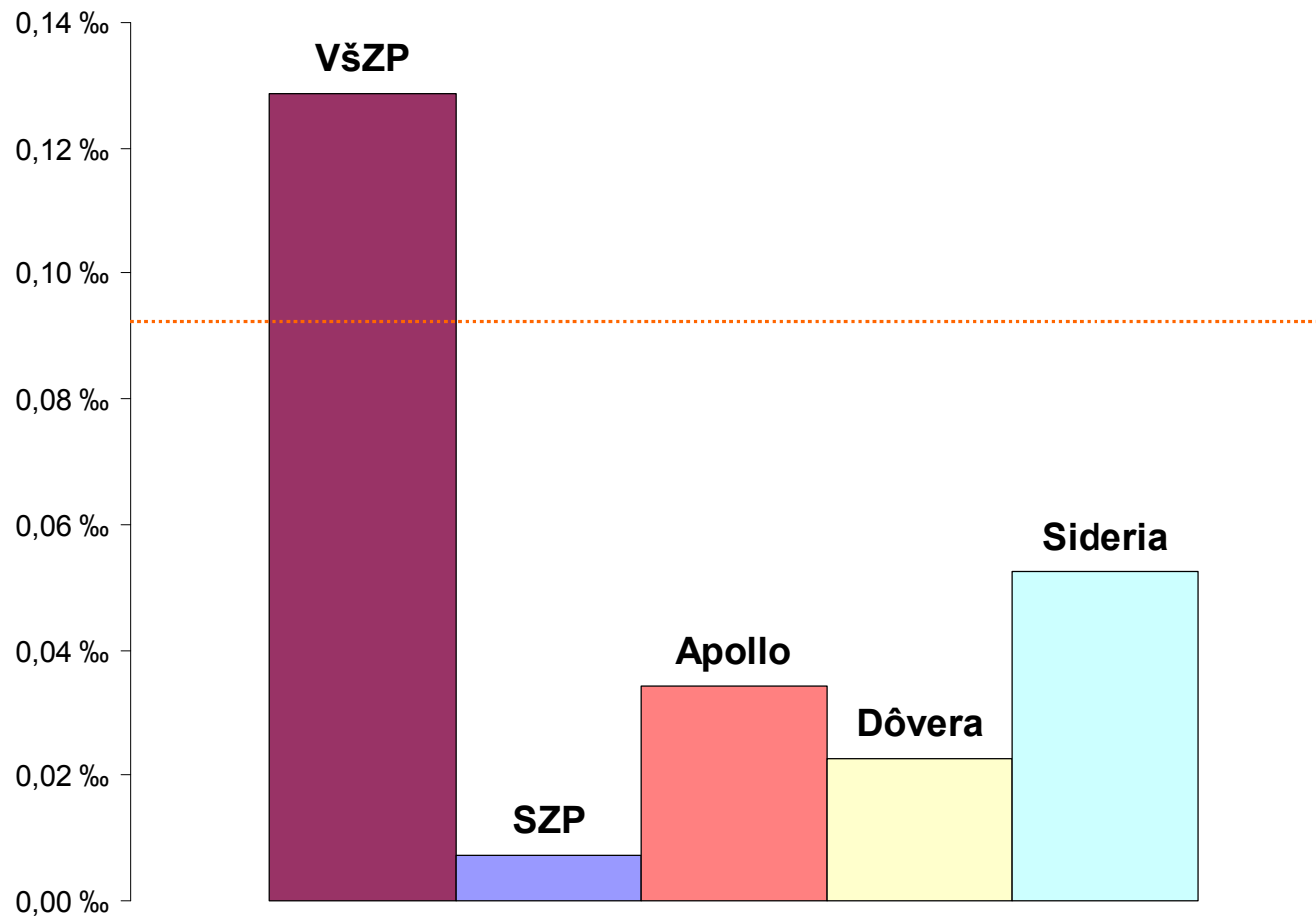
Reforma zdravotníctva stabilizovala verejné financie

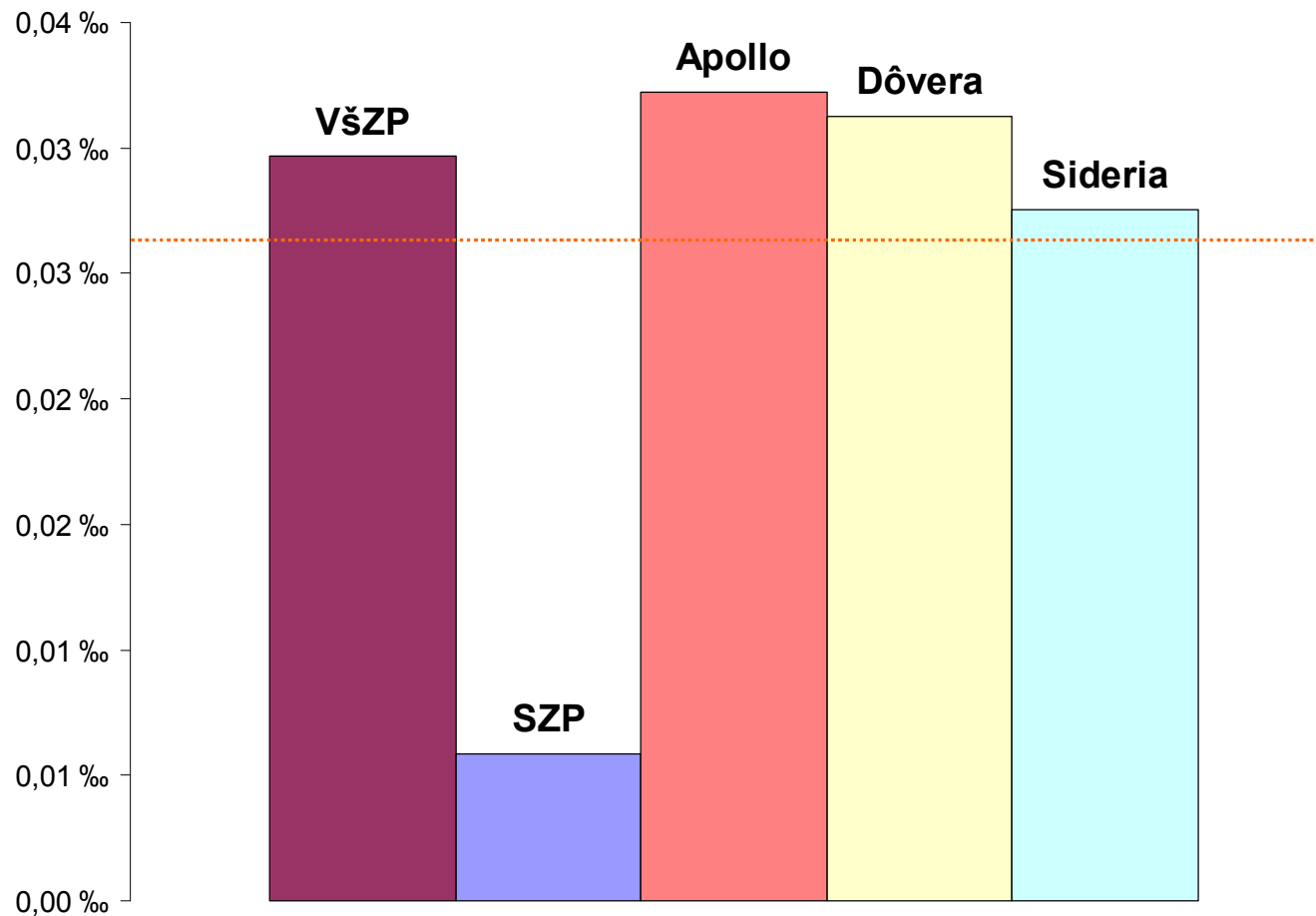
Porovnanie štruktúry rizika

D66: Hemofília typu A

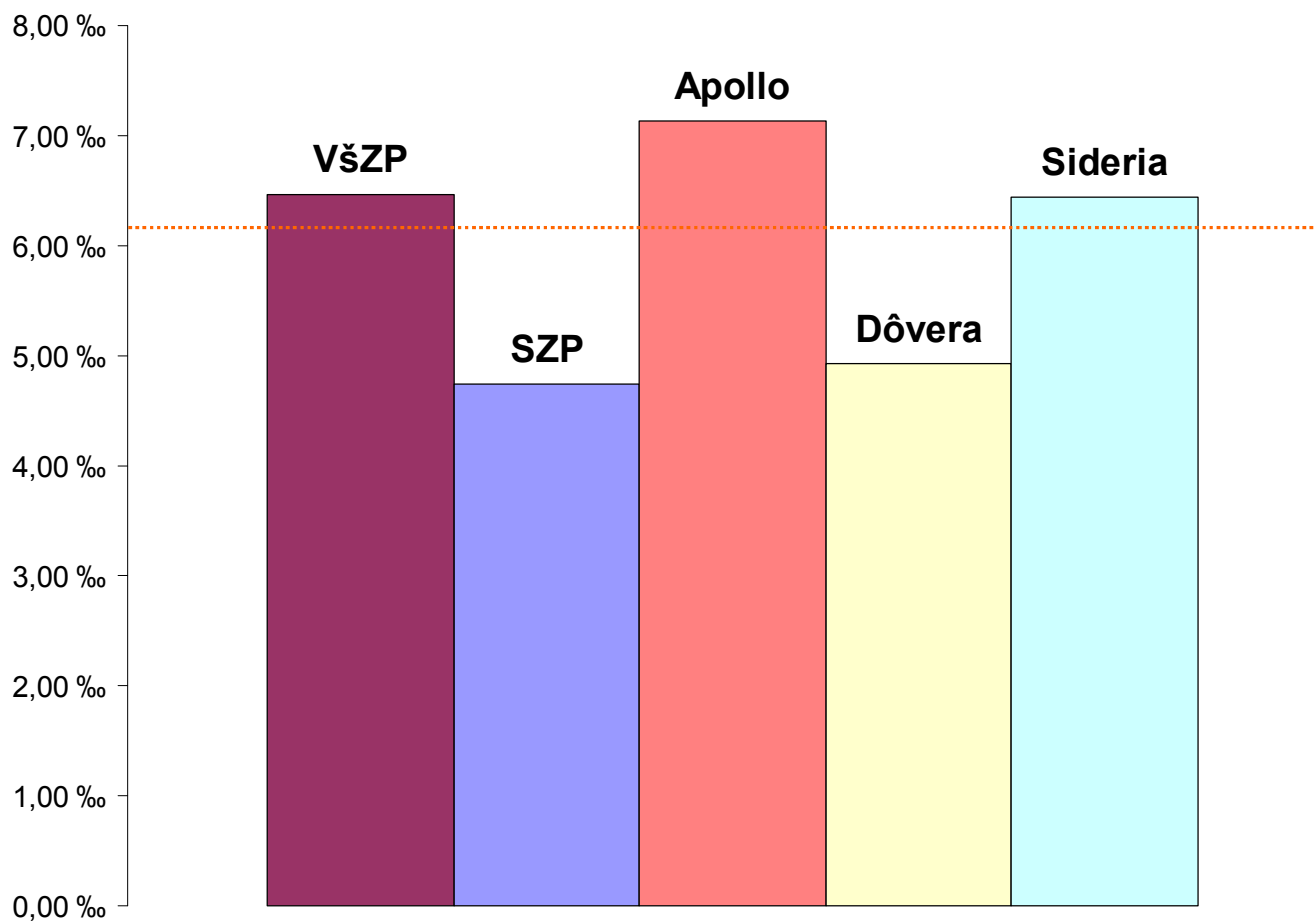
(ročný náklad 100 000 – 150 000 Sk)

D67: Hemofília typu B (ročný náklad 100 000 – 150 000 Sk)

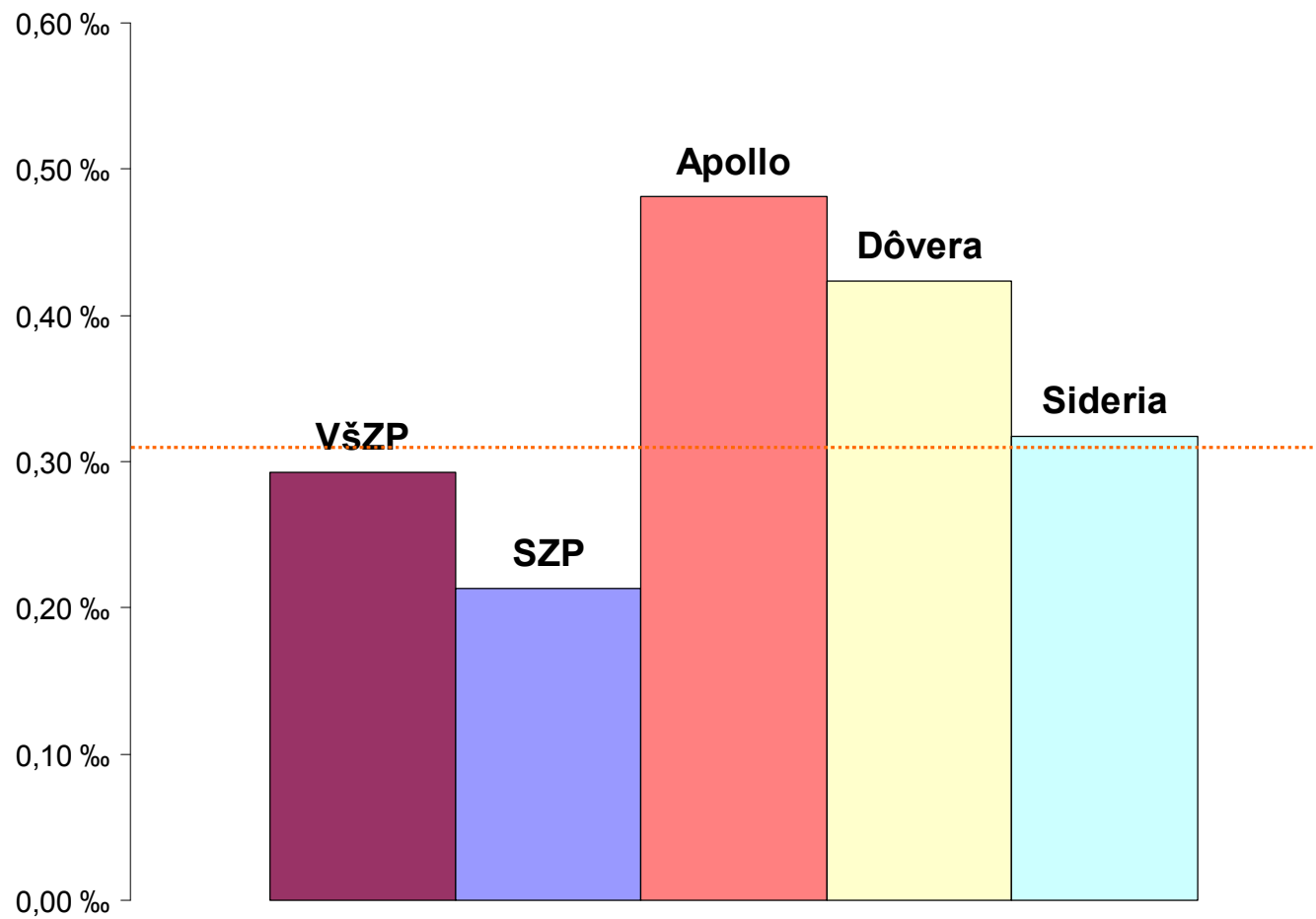

D68: Iné koagulačné poruchy (nemusí byť nutne finančne náročná)

E84: Cystická fibróza

(ročné náklady: 50 000– 100 000 Sk)

Počty poistencov s finančne náročnou zdravotnou starostlivosťou

ZP	podiel na trhu (2006)	> 500 000 Sk				> 1 000 000 Sk			
		poistenci		náklad		poistenci		náklad	
		počet	podiel	na 1 poistenca	podiel	počet	podiel	na 1 poistenca	podiel
Apollo	8,3%	520	7,4%	920 307	7,3%	136	9,5%	1 531 542	9,4%
Dôvera	6,6%	353	5,0%	867 537	4,7%	80	5,6%	1 465 487	5,3%
Sideria	7,5%	482	6,8%	862 855	6,3%	98	6,9%	1 521 742	6,7%
SZP	12,9%	1 001	14,2%	893 489	13,6%	252	17,7%	1 537 416	17,4%
VšZP*	64,3%	4 712	66,7%	951 137	68,1%	860	60,3%	1 581 539	61,2%
Spolu		7 068		930 508		1 426		1 558 357	

* Pôvodné dáta VšZP za rok 2005 sú upravené indexom medziročnej zmeny počtu poistencov VšZP a indexom medziročného rastu nákladov zdravotných poisťovní.

Zdroj: údaje zdravotných poisťovní za rok 2006, v prípade VšZP za rok 2005

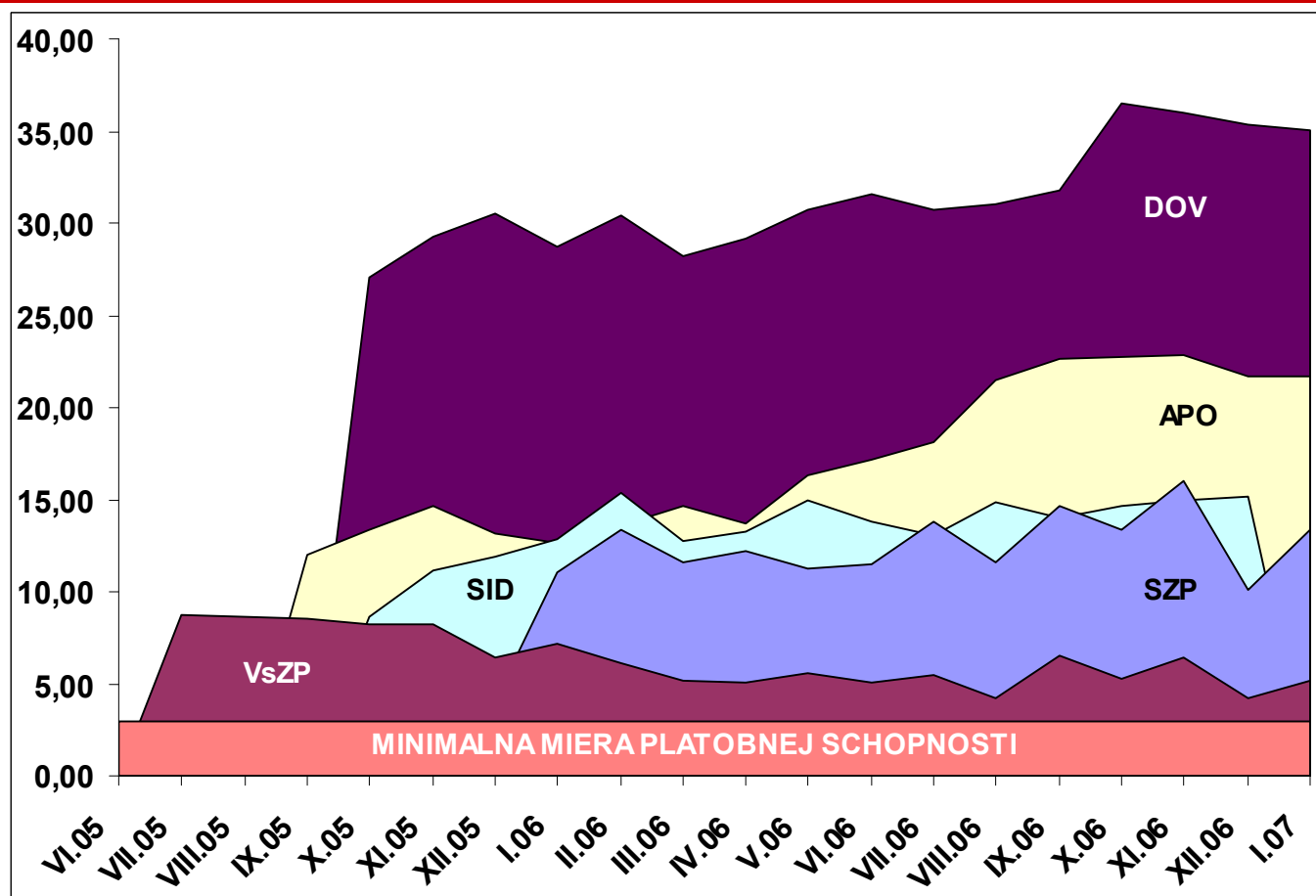
Prestupová tabuľka v roku 2006

Zdravotná poisťovňa (kód ZP)	Stav k 31.10.2006	Príchody	Odchody	Stav k 28.11.2006	Celková bilancia
21 - SZP	681 265	1 761	-84 004	599 022	-82 243
22 - Sideria	398 140	2 878	-82 274	318 744	-79 396
23 - Dôvera	350 085	144 730	-55 680	439 135	+ 89 050
24 - Apollo	472 613	17 996	-45 051	445 558	-27 055
25 - VŠZP	3404215	12 428	-449 456	2967187	-437 028
26 -EZP	4	74 598	0	74 602	+ 74 598
27 - Union	94	462 077	-2	462 169	+ 462 075
Spolu	5 306 416	716 468	-716 467	5 306 417	1

Zdroj: Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, 2006

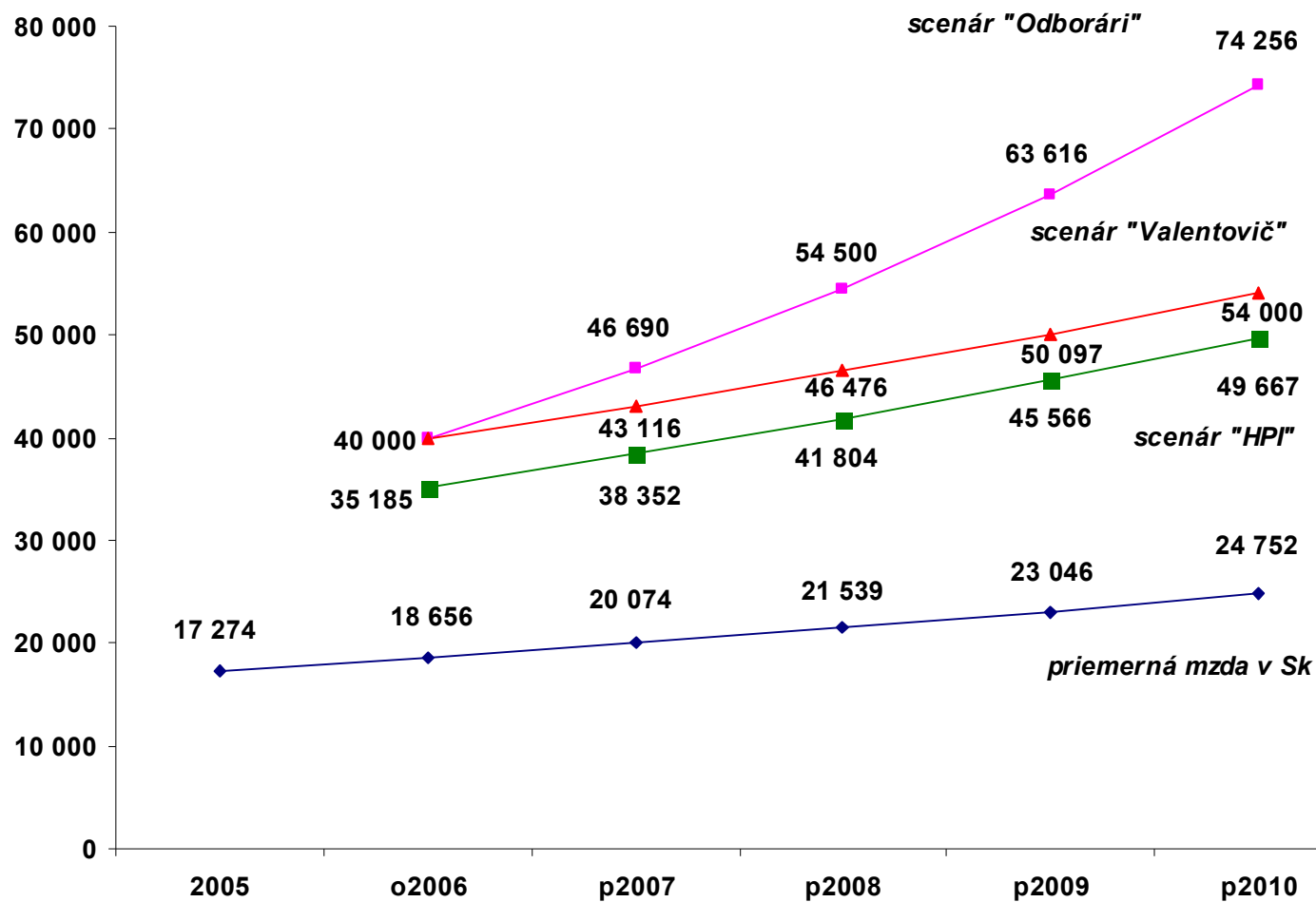

Solventnosť zdravotných poisťovní

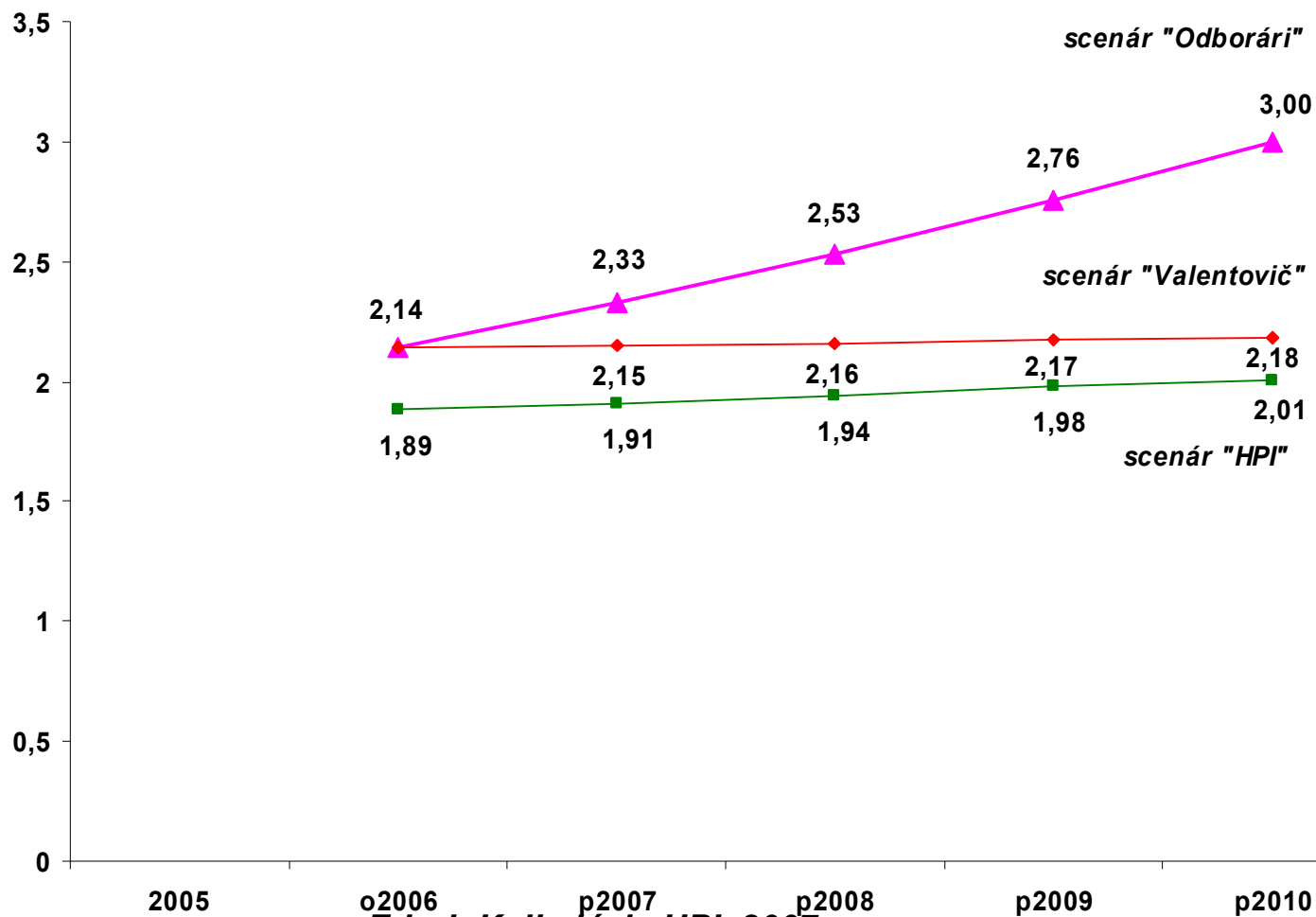
Zdroj: Úrad pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, 2007

Ako môžu rásť mzdy v zdravotníctve?

Mzdy ako podiel z priemernej mzdy

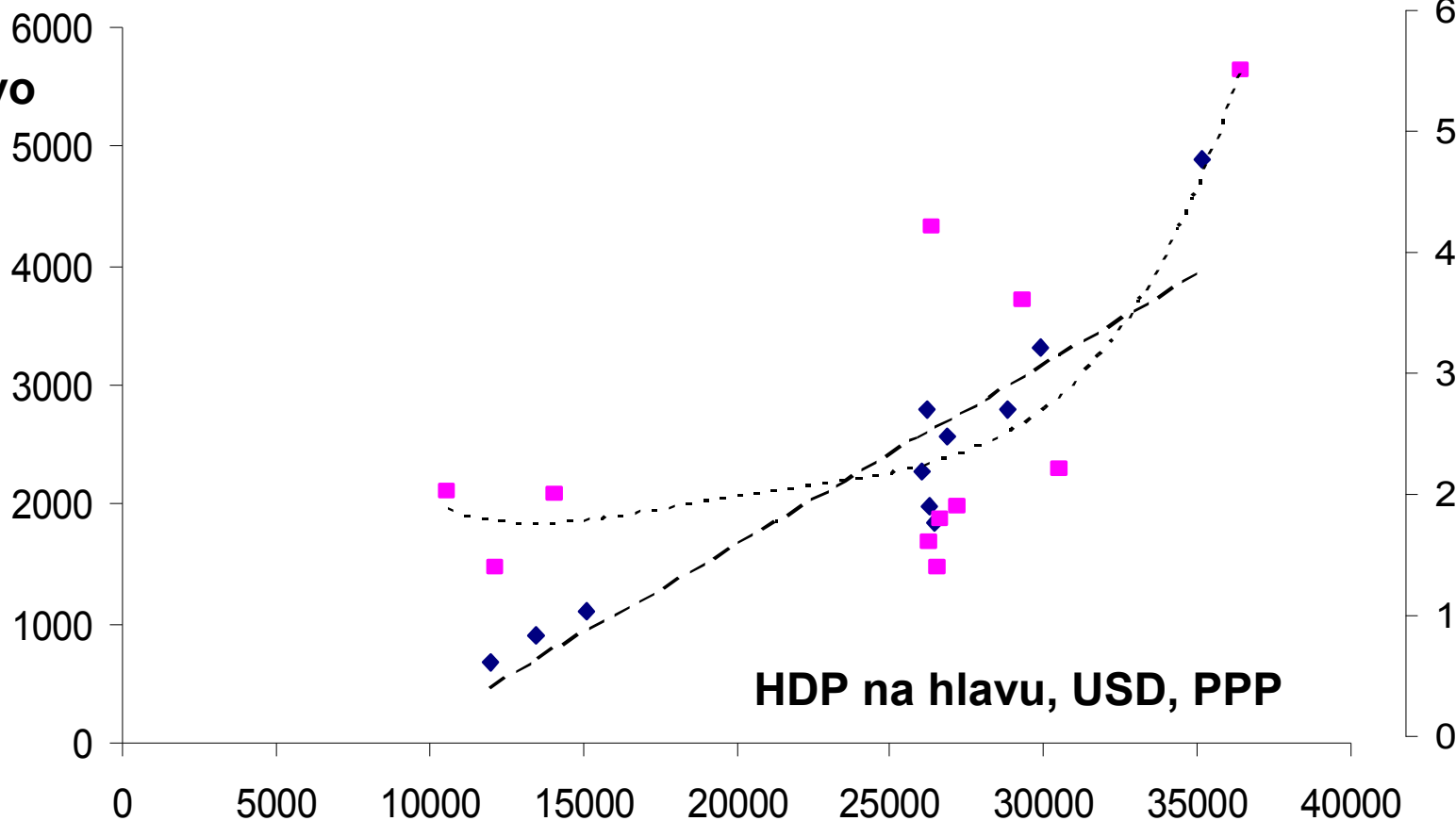

Mzdy lékařů Východ proti Západu

Index Relativnej
Hodnoty Lékaře

Výdavky na
zdravotníctvo
na hlavu,
USD, PPP

Zdroj: Kalkulácie HPI na základe národných
štatistík a dát OECD, 2005

A decorative graphic on the left side of the slide consists of three circles (black, yellow, and red) and a vertical black line.

Ďalšie kroky doladenia reformy

- ⌘ Zavedenie protokolov a programov manažovanej starostlivosti
- ⌘ Spustenie katalogizácie a kategorizácie na neprioritné diagnózy
 - | Zvýšenie spoluúčasti poistencov
 - | Zavedenie individuálneho zdravotného poistenia
 - | Zavedenie flexibilných finančných nástrojov na krytie osobných preferencií a potrieb súvisiacich so starnutím populácie
- ⌘ Doplnenie systému kompenzácie rizika o ďalšie parametre zvyšujúce jeho prediktívnu silu
- ⌘ Výrazne zlepšiť normu o minimálnej sieti
 - | Časová dostupnosť
 - | Kapacitná priepustnosť
- ⌘ Implementácia corporate governance do nemocníc
 - | dokončenie transformácie nemocníc na a.s.
- ⌘ Presun v platobných mechanizmoch k DRG
- ⌘ Spresnenie vyhlášky o kategorizácii liečiv a menej expanzívna lieková politika

Zoznam priorít podľa občanov

Choroby	%
Cardiovascular diseases	74.2
Cancer	68.8
Diabetes, metabolic disorders	26.2
Orthopaedic diseases	16.6
Mental, psychiatric, nerve disorders and stress	16.1
Influenza	12.1
Allergies	10.9
Respiratory diseases	8.6
Infection diseases, hepatitis, TBC and AIDS	6.3
Incorrect diet, obesity	6.2
Alcoholism, smoking, drug addictions	4.6
Dental problem	1.4
Skin diseases	0.9
Gynaecological diseases	0.8

Zdroj:
FOCUS,
Január, 2004

Zoznam priorit

1
2
3
...

Choroby

cca 9 000

ê ê PARLAMENT ê ê

Nízka spoluúčasť

• Kritické riziká

- ⌘ Finančná ochrana pred katastrofickými nákladmi
- ⌘ Urgentná starostlivosť
- ⌘ Chronické ochorenia

ZP

 - Úhrada ZP

 - spoluúčasť pacienta

Analyzátor dopadov

Analyzátor dopadov® verzia 1.2

Analyzátor dopadov®

Diagnózy PLNE hradené z verejného zdravotného poistenia

- I25 Chronická ischemická choroba srdca
- N18 Chronické zlyhanie obličiek
- K02 Zubný kaz - karies
- I10 Esenciálna (primárna) hypertenzia
- M54 Bolesť chrbtice - dorzalgia
- C50 Zhubný nádor prsníka
- C34 Zhubný nádor priedušiek a pľúc
- K30 Dyspepsia
- O80 Spontánny pôrod jedného plodu
- I20 Angina pectoris - hrudníková angína
- F10 Poruchy psychiky a správania zapríčinené užitím alko
- J45 Astma - záduch
- M16 Koxartróza [artróza bedrového kľbu]
- I64 Porážka - apoplexia - nešpecifikovaná ako krvácanie
- I63 Mozgový infarkt

Náklady na vyznačené dg: 568 132 Sk

Celkové náklady: 29 979 034 634 Sk

Diagnózy ČIASTOČNE hradené z verejného zdravotného poistenia

Náklady na vyznačené dg: Sk

Úhrada zdrav. poisťovne: Sk

Spoluúčasť poistenca: Sk

Kategorizácia spoluúčasti (%)

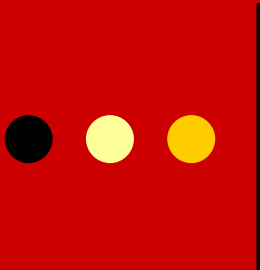
0

Zoradenie diagnóz

- podľa kódu diagnózy
- podľa výšky nákladov

Záver:

DEFICIT: 2 979 034 634 Sk.

A decorative graphic on the left side of the red header bar consists of three circles (black, yellow, and orange) and a vertical white line.

Zlepšenie systému kompenzácie rizika

- ⌘ Dnes na základe veku a pohlavia
- ⌘ Zlepšenie vidíme v nasledovných variantoch:
 - | Rizikový „pool“
 - | DMP-programy pre chronicky chorých
 - | Systém zohľadňujúci zdravotný stav
 - | „Carve-out“

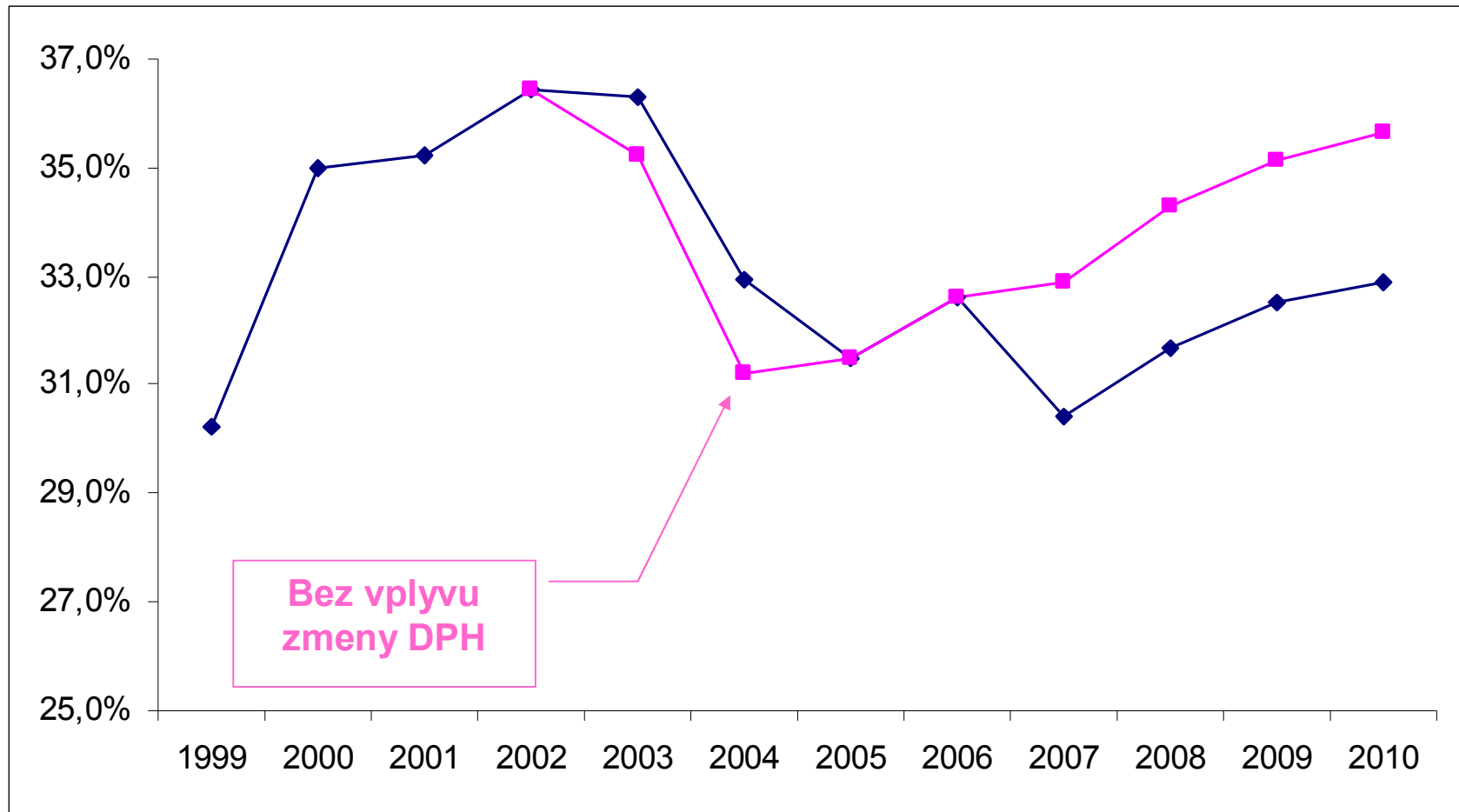
Prediktívna sila modelu – R²

	Model	R ² (v%)
Status quo	Bez zohľadnenia Riziko poolu a DMP programov	6%
ACG	Adjusted Clinical Groups	9%
ACG-PM	Adjusted Clinical Groups – Predictive Model	12%
CDPS	Chronic Illnesses and Disability Payment System	12%
HCC	Hierarchical Condition Categories	15%
PCG+DCG	Pharmacy-based Cost Groups + Diagnostic Cost Groups	15%
RxGroup + IPHCC	Predpísané lieky + Inpatient Hierarchical Condition Categories	24%

Prediktívna sila modelu – podiel predikovaných výdavkov ku skutočným výdavkom

	Diabetes	Ischemická choroba srdca
Status quo	0,60	0,69
ACG	0,67	0,78
ACG-PM	0,82	0,84
CDPS	0,86	0,83
HCC	0,87	0,86
PCG+DCG	0,90	0,95
RxGroup+IPHCC	0,91	0,99

Výdavky na lieky ako % celkových výdavkov

Tri faktory úspešnej reformy zdravotníctva

☉ Jasná vízia

☉ Silný líder

☉ Zodpovedná vláda

Jasná vízia

- ☉ November 2001 - vízia
- ☉ September 2002 – voľby
- ☉ Jún 2003 – stabilizačné opatrenia
- ☉ September 2004 – reformné zákony
- ☉ Január 2005 - implementácia

Silný líder

Poland	Czech Republic	Hungary	Slovakia
Mariusz Łapiński (Oct 2001 – Jan 2003)	Marie Součková (July 2002 – Apr 2004)	Csehák Judit (May 2002 – Sep 2003)	Rudolf Zajac (Oct 2002 – Jun 2006)
Marek Balicki (Jan 2003 – Apr 2003)	Jozef Kubínyi (April 2004 – Aug 2004)	Kökény Mihály (Sep 2003 – Oct 2004)	
Leszek Sikorski (Apr 2003 – May 2004)	Milada Emmerová (Aug 2004 – Oct 2005)	Rácz Jenő (Oct 2004 – Mar 2006)	
Wojciech Rudnicki (May 2004)	Zdeněk Škromach (Oct 2005 – Nov 2005)		
Jerzy Hausner (May 2004 – June 2004)	David Rath (Nov 2005 – Jun 2006)		
Marian Czakański (Jun 2004 – July 2004)			
Marek Balicki (Jul 2004 – Oct 2005)			

Zodpovedná vláda

- I. Daňová reforma (2003) – Rovná daň – 19 %
- II. Dôchodková reforma (2003) – Dva piliere (verejný a súkromný)
- III. Reforma verejnej správy (2004) – Fiskálna decentralizácia
- IV. Reforma trhu práce (2003) – Moderný zákonník práce
- V. Reforma zdravotníctva – Stabilizácia (2003)
Reformné zákony (2004)

Lajos Bokros:

"Môžem len definitívne konštatovať , že ide o najodvážnejšiu zdravotnícku reformu aká sa kedy vôbec v strednej a východnej Európe uskutočnila. Je na mieste pogratulovať slovenskej vláde za reformné plány."

Lajos Bokros, riaditeľ služieb finančného poradenstva Svetovej banky,
9. septembra 2003

Ďakujem za pozornosť

www.hpi.sk

Tomáš Szalay

Henrieta Maďarová

Angelika Szalayová

Peter Pažitný